

Digitales Brandenburg

hosted by Universitätsbibliothek Potsdam

Hamishah humshe Torah

'im 3 targumim ... pe. Rashi, u-ferush Rashbam u-ferush Mikhlal yofi min
R. Shelomoh ben Melekh u-ferush Be'er reḥovot 'al diķduķe Rashi ...
ye-Sefer ha-Ḥinukh me-Rabenu Aharon ha-Leyi be-sof kol ḥelek

Sefer Ba-midbar

Shelomoh ben Yitsḥak

Frankfurt de-Oder, 544 [1783 oder 1784]

תורה

urn:nbn:de:kobv:517-vlib-9964

רות א

ושתוי בלבתיה עפמה ותלבננה בדורר לשוב
אל-ארץ יהונה : ח ותאמר געמי לשתח
כלתי לבנה שבנה אשא לביות-יאנוה יעשה
יהונה עטבכם חסדCAAשר עשייתם עט-
המותים וגפני : ט יתן יהוזלכם ומיאזן
מנוחה אשא בוח אישה ותשען ?תונת שאננה
קולו ותבקינה : י ותאמRNAה גה קיד-אורה
גשוב לענק : יא ותאמר געמי שבנה במעין
בנמי ליפה תלכנה עמי היעוד-לי בנים במעין
ותיו לכם לאנשים : יב שבנה בנמי لكن
בזקנותי מיהוות לאיש כי אפרתו יש-ל-
תקונה געם הדעת הלילה לאיש וגם ידרת
בנים : יג הלהן תשברנה עד אשר יגדרו
הלהן תאגנה לבני היוט לאיש אל-בנתי
קיד-מרדי מאור מכם קיד-יארא כי יוד-
יהונה : יד ותשעה קולו ותבקינה עוד
ותשען ערפה לחתמוtha ורות דבקה-בקה :
ותאמר

בִּנְיָם שֶׁפֶשׁ הַשְּׁפָטִים
וַיְהִי רֹאכְבָּבָרְגָּז וְלֹרְד
אֲיוֹשׁ מִבֵּית לְחַם
יְהוֹרָה לְגֹרֶל בְּשָׂרוֹ
מוֹאָב הוּא וְאַשְׁתָּוֹ וְשָׁנָה בְּנָיו : ב וְשָׁם
הָאִישׁ אֲלִימָלֶךְ וְשָׁם אַשְׁתָּוֹ גַּעַמִּי וְשָׁם שְׁנִי
בְּנָיו : מְחַלְוָן וּכְלִיוֹן אֲפְרַתִּים מִבֵּית לְחַם
יְהוֹרָה נִבְאָו שְׁדִינָה מוֹאָב וְנוֹחִיּוֹדָשׁ :
ג וְגַם אֲלִימָלֶךְ אֲישׁ גַּעַמִּי וְתַשְּׁאָר הַיָּא
וְשְׁנִי בְּנָה : ד וַיְשָׁאוּ לָהּ נְשִׁים מִאֲבוֹת
שָׁם הַאֲחָל עֲרָפָה וְשָׁם הַשְׁנִית רֹות וְנִשְׁבּוּ
שָׁם כְּגָשֵׁר שָׁנִים : ה וְגַם תַּוְסִּיד שְׁנִיהם
מְחַלְוָן וּכְלִיוֹן וְתַשְּׁאָר הַאֲשָׁה מִשְׁנָנוּ וְלֹהִיָּה
וּמְאִישָׁה : ו וְתַקְסֵם הַיָּא וּכְלִתִּיה וְתַשְּׁבֵּב
מִשְׁדֵּן מוֹאָב כִּי שְׁמֻעה בְּשָׂרָה מוֹאָב כִּי
בְּקָדֵךְ יְהֹנָה אֶתְעָפוֹ לְתַתְּ לָהּ לְחַם :
ז וְתַאֲצֵא מִזְ-הַפְּקוּם אֲשֶׁר הַיְתָה-שְׁמָה

הו

טו ותאמיר הגה שבח יבמיה אל-עמא
אלל אללה שובי אחמי יכמתה :
טו ותאמיר רוח אל-חפניע-בי לעיבר
צ'שוב מאחריך כי אל-אשר תלכי אלך
ובבאשר פלי עזקה עפי ואליך
אלקי : יי באשר תפומות אמות ושם
אפקך כה נעשה היה לוי וכיה יסיף כי הפטות
יפריד בין ובין : יי ותרא קירח אפסצת
סיא לבכת אתה ותחול לדבר אלקיך :
יש ותכלנה שתיהם עד-באגה בית לחם
גיה באנגה בית לחם ותחם כל-העיר
עליהם ותאמירה הוה נמי : כ ותאמיר
אליהם אל-תקראנה לי נמי קראני לי מרא
קי-המר שמי זו קאד : כא אני מלאה
הבלתי ונראם השבוי יהוה לנו תהראנה
לי נמי עתורה עתורה כי ישבי הרע

דשנ

וַיַּצְבַּת־לָהּ קָלִי וַתַּאֲכֵל וַתִּשְׁבֹּעْ דָּתֶרֶךְ :
 פֹו וַתַּקְסֵל לְקַט וַיֵּצֵן בֵּין אֶחָד־גָּנָעוֹת
 לְאָמָר נִסְבֵּן הַעֲמָנוּס תְּלֻקָּת וְלְאַחֲלִימָה :
 טֹז וְגַם שֶׁלְתַּשְׁלִלוּ כָּה מִזְמָהָבָטָם
 וְעַבְתָּם וְלַקְטָה וְלֹא תְּגַעֲרוּקָה : זֶה וְתַלְקַט
 בְּשָׂרָה עֲדִ-הָאָרָב וְתַחַבְטֵת אֵת אֲשֶׁר־לְקַטָּה
 וְיָהִי בְּאֵיפָה שְׁעָרִים : יְהּ וְתַשְּׁא וְתַבּוֹא
 קָנְיוֹר וְתַרְא חַמּוֹתָה אֵת אֲשֶׁר־לְקַטָּה וְתוֹצָא
 וְתַפְנִילָה אֵת אֲשֶׁר־הַזְּנָה מִשְׁבָּעָה :
 יִט וְתַאֲמֵר לָהּ חַמּוֹתָה אֵיפָה לְקַטָּת הַיּוֹם
 וְאַנְהָה עֲשֵׂית יְהִי מִבְּנָה בְּרוֹךְ וְתַגְנֵן לְחַמּוֹתָה
 אֵת אֲשֶׁר־עֲשָׂתָה עַפּוֹ וְתַאֲמֵר שָׁם הַאֲיָשָׁה
 אֲשֶׁר עָשָׂתִי עַפּוֹ הַיּוֹם בָּעִוּ : בָּכְ וְתַאֲמֵר
 גָּעָמִי לְכָלָתָה בְּרוֹךְ הוּא לְיְהָה אֲשֶׁר לֹא־
 צָוב חַסְדוֹ אֶת־הַקְּנִים וְאֶת־הַמְּתִים וְתַאֲמֵר
 לְהָגָעָמִי קָרוּב לְלֹעֲגָנִישׁ מִנְאָלָנוּ חָסָא :
 בָּא וְתַאֲמֵר רֹות הַקְּוֹאָבָתָה נִס' קִירָאֵר
 פְּעָלָךְ וְתַהְיֵי מִשְׁבְּרָתָךְ שְׁלָמָה מִעַסְדִּיחָה
 אֶלְתִּי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר־בָּאת לְחִסּוֹת תְּחִרְתָּה
 בְּנֵפּוֹ : יְג וְתַאֲמֵר אַמְצָא־הָזָן בְּעִינֵיךְ אַרְנוֹ
 כִּי נְחַמְתִּי נִכְיָא דְבָרָת עַל־לְבָב שְׁפָחוֹת וְאַנְבֵּ
 לְאַהֲהָה בְּאַתְּמָת שְׁפָחוֹת : יְד נִיאָמָר לָהּ
 בְּשַׁלְעַת הַאֲכֵל גַּשְ׀ׂי הַלְּמָס וְאַבְנִית מִזְהָלָחָם
 וְשְׁבָלָת שְׁפָחָה בְּחָמָץ וְתַשְׁבֵּן מִזְרָקָרִים
 וְתַאֲמֵר

ד' ש"ז

- פִּינְתָּת : (א) זה אמר . צָלָא : אלְקַטְהָנָא . לְקַטְהָנָא : זָאָפְרָהִי בְּעָמָרִים . סְכָה סְלָעָמִים :
 (ב) זָעָמָתָה לְהַלְכָה אֶלְחָכִים . תְּפִינְתִּי הַלְּכָלִי מִלְּכָלָת וְסִתְוָת מְכָלִי קְמוֹס אַזְרִי סְהָבָן גְּמָרִים :
 (ג) לְאָהָה בְּאַחַת שְׁפָחָה . חַיְיכָפָה כְּלַחְתִּין כְּבָחָות סְלָן : (ד) וְטַבְלָה בְּתִין בְּחָמָץ . גְּוַלְוָן סְחָמָוִין
 לְאָכֵל . זְעַבְתָּה הַקְּלִי . וּוְעַטְלָה וְעַזְלָעִין מְנוּקָה הַלְּכָלָן מְאָסָה לְמַוְיִיס וּזְקוּבָת גְּזָבָה : (טו) זְמַשְּׁלָה הַשְּׁלָדוֹן -
 סְכָחָתָה גְּזָבָה עַגְמִיכָסְכָחָתָה טְוָמָאָתָה לְעַנְגָּתָה כְּלָאָתָה . דְ"הָלָסָן כִּיְצָלָהָתָךְ : צְבָהִים . עַמְוֹרִים קְעָנִים
 יְיַעֲדָגָתָנוּ כְּלָעָן מְסָכָה מִינְהָן נְכִיסָה כְּרִוּכִים : (יט) הַיְמָכִיבָרָהָן . כְּפָלָסָלה סְנָאָת וְנַעַן לְקָפִינָס לְקַטְהָנָא :
 (כ) אֶת־הַחִיטָה וְאֶת־הַמְּתִים : עַזְוָמְרָהָן הַעֲגָאִים וְמַעַלְמָגְוָרִים קְהִנִּים : בְּוּזָתָנוּ

ב א ותאמר לה נגמי חסומה בתי
הכלא אבקש-לך פנוּ אשר ייטבלך :
ב ועפה הכלא בעז מדעתנו אשר קיימת
את-נערותיו הנה-ההוא זורה אהדרון
השנורים הלילה : ג ונחצת עטבת ושםתי
שמלתן עלייך וברית הגרן אל-תונרע
לאיש עד פלהו לאכל ולישות : ד ויתַ
בשבבו ונדעת את-הפקום אשר ישבב
שם ובאות גולית מרגליתו ישכנת קריינשכבותי
זהו נגיד לך את-אשר פצעוני : ה ותאמר
אליה כל אשר-חמרי קריילא-חיבי אעשה :
ו נפרד סגןנו ותעט כל אשר-צotta
חסומה : ז ניאבל בעז ונשחת וניטב לבו
יגבא לשכוב בקאה הערמלה וחבא בלטו חנגל
מרגלתו ותשכב : ח נעה בחשאי הלילה
ויחזר האיש נלפת והגה אשא שכבת
מרגלתו : ט ונאמר מיאת ותאמר אנכי
רוות אמתך ופרשת כנפיך על-אמתך כי

ר' ישי

שׁשֶׁ־הַשְׁעָרִים הַאֲלֵה גַּמְןְּ לְיִבְּ אָמַר
אל־קְרִיּוֹלָא כָּתֵב "אֶל־יְהֻבָּא רַגְם אֶל־
הַמּוֹפֵךְ": יְה וְהַאֲמֵר שְׁבִי בְּתֵי עַד אֲשֶׁר
מְרַעְזֵן אַיְךְ יִפְלֶ דָּבָר כִּי לֹא יִשְׁקַט
הַאֲישׁ כִּי־אָס־כְּלָה הַדָּבָר נַיְסָם :

ד א וּבַשׁ עַלְהָה הַשְׁעָרָה וַיָּשֶׁב שֶׁ וְהַלָּה
סְמָאֵל עַבְרָ אֲשֶׁר דָּבָר־בָּעֵן וַיֹּאמֶר סְנָה
שְׁבָה־יְפֵה פָּלָנִי אַלְמָנִי וַיָּשֶׁב : ב וְיַחַ
עַשְׂרָה אֲנָשִׁים מַזְקָנָן הַכִּיר וַיֹּאמֶר שְׁבוֹ
סָה וַיָּשֶׁבוּ : ג וַיֹּאמֶר לְאַלְמָלֵד מִכְנָה גַּעֲמִי הַשְּׁבָה
אֲשֶׁר לְאַחֲינוּ לְאַלְמָלֵד מִכְנָה גַּעֲמִי הַשְּׁבָה
מִשְׁרֵי מוֹאָב : ד וְאַגְּיִ אַמְרָתִי אֲגָלָה אַגְּנָה
לַאֲמֵר קָנָה גַּנְדָּר הַיִשְׁבִּים וְגַנְדָּר וְקַנְעָן עַמְּיִ אַפְּרִ
תְּגָנָל גַּנְאָל וְאַס־לָא גַּנְאָל הַנְּעָרָה לִי וְאוֹעה
קָרֵי וְאַרְגֵּן כִּי אַיְן וּלְחָקֵר לְגַנְאָל וְאַנְכִי אַחֲרִיךְ
וַיֹּאמֶר אַנְכִי אַגְּנָאֵל : ה וַיֹּאמֶר בַּעַז בְּזִים־
קְנוֹתָה פְּשָׁרָה מִידְגַּעֲמִי וְאַתְּ רֻוּת הַקְּוֹאָבִיה
אֲשֶׁר־הַפְּנִיטָה צִיתְקָרִי קָנִי לְהַקִּים שְׁמִ־הַמְּטָה
עַל־גַּנְחַנְתּוֹ : ו וַיֹּאמֶר הַגָּאֵל לֹא אָוְבֵל
עַל־גַּנְחַנְתּוֹ יְהִי קְרִי מִזְמָרָה מִזְמָרָה אֲשֶׁר
יְהִי

ר' ש' י

וְעַת יִתְהַלֵּךְ מִזְקָנָצָה בְּוֹאָח : יְגִינְקָוֶת אֲבִי-יִשְׂרָאֵל
 בְּשִׁטְוָת אֶת-דָּרוֹת נְמִיה-יְהוָה ? אֲשֶׁר נִבְאָא אֱלֹהִים
 נִתְּנוּ-יְהוָה לְהַקְרִיאוֹן וְתַלְדְּגָן : יְד וְתַאֲמְרָנָה
 הַפְּנִים אֶל-יְנֻמְדִי בְּרוּד יְהוָה אֲשֶׁר לֹא
 הַשְּׁבִית תְּכַלֵּל הַיּוֹם וַיַּקְרָא שְׁמוֹ בִּישְׁרָאֵל :
 טֹו וְתִיָּה ? רַל לְמַשְׁיב נֶפֶשׁ וְלַכְלֵל אֶת-
 שִׁבְתָּךְ כִּי בְּלָתָר אֲשֶׁר-אֶחָבָתָל יְלָתוֹ
 אֲשֶׁר-הָיָה טֹובָה לְךָ מִשְׁבָּחָה בָּנִים :
 טֹו וְתַחַת נְגַמֵּן אֶת-הַלִּיל וְתַחַתָּה
 בְּחִיקָה וְתַחַיָּל לְאַמְנָת : יְזֹוּ וְתַקְרָא-נָתָת
 לוּ פְּשָׁכָנוֹת שֶׁסֶּלָמָר יְלָדֶבֶן לְגַעַמִּי

סְכוּם הַפְּסָקוּתָה שֶׁל סְפִירָה רֹוח שְׁטוֹנִים וְחַמְשָׁה . וְסִיטָּנוֹ וּבָעָנוֹ הַוְלִיד אֶת עֲוֹד : וּפְרָקִיו אַרְבָּעָה וְהַרְמוֹן
אָבָא בְּגָנוֹת ה' וְאו' : וְחַצְיוֹ וְתַאֲמָר רֹות הַמּוֹאָבִיה גַם כִּי אִסְרָאֵל :

רש"י

(י"ט) וְאֶלְהָתְולָוֹת פְּרָץ . לְפִיסְיָם לְתַהְתַּה דָּה עַל-עַמָּה סְלָדוֹת סְמוֹלָכָה מְרוֹיָאָסָע עַל-סְיָהָדָה :

נִשְׁלָם סְפִירָה רֹוח . תְּהִלָּה לְצִור מַזְיאָנוֹ מַעֲבָרוֹת לְחִירּוֹת :

פְּשָׁכָנוֹת שֶׁסֶּלָמָר יְלָדֶבֶן לְגַעַמִּי

עַל יְדֵי הַפּוּלָעַל הַעֲוֹסָק בְּמַלְאָכָת הַקּוֹדֶשׁ בְּאַמְנוֹנָה זַעַטְצָר וְדַרְוָקָר מַאֲיר בַּן כְּהָדָר צַבִּי הַרְשָׁשׁ וְלַמְּקָ"ק דִּיחָרָן
 פָּאָרָט . מַמְשָׁפְתָה בְּשַׁוּוּטָץ :

עַל יְדֵי הַפּוּלָעַל הַעֲוֹסָק בְּמַלְאָכָת הַקּוֹדֶשׁ בְּאַמְנוֹנָה זַעַטְצָר וְדַרְוָקָר יִצְחָק יִגְוָה אַיִצָּק בַּן כְּהָרָר אַהֲרָן וְעַלְיָגָן וְלַמְּקָ"ק פְּ"פָ'

וְעַל יְדֵי הַפּוּלָעַל הַעֲוֹסָק בְּמַלְאָכָת הַקּוֹדֶשׁ בְּאַמְנוֹנָה זַעַטְצָר וְדַרְוָקָר קְלָמָן בַּן כְּהָרָר מַאֲיר יִצְחָק יְזָוָה מְקָ"ק פְּ"פָ' דָאָרָר .
 מַמְשָׁפְתָה בְּשַׁוּוּטָץ :

וְעַל יְדֵי הַפּוּלָעַל הַעֲוֹסָק בְּמַלְאָכָת הַקּוֹדֶשׁ בְּאַמְנוֹנָה זַעַטְצָר וְדַרְוָקָר שְׁמוֹאֵל בַּן כְּהָרָר מִשְׁאָה וְלַמְּקָ"ק פְּ"פָ' דָאָרָר .
 מַמְשָׁפְתָה וְוִירְטָנָהִים :

וְעַל יְדֵי הַפּוּלָעַל הַעֲוֹסָק בְּמַלְאָכָת הַקּוֹדֶשׁ בְּאַמְנוֹנָה זַעַטְצָר וְדַרְוָקָר שְׁמוֹאֵל בַּן כְּהָרָר מִשְׁאָה בְּרַךְ קְרִילְבָּן :

דָאָרָר . נֶגֶר הַרְבָּה הַפְּטוּרָסָם מָוה"ר רַרְדָּכִי טַאֲקָלִים אֲבָ"ר דָקְקָן בְּרִילִין :

פְּשָׁכָנוֹת שֶׁסֶּלָמָר יְלָדֶבֶן לְגַעַמִּי